

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ХОГОКЗ

Ю. Б. МЕЛЬНИК

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗНЗ

**навчально-методичні матеріали
для студентів вищих навчальних закладів**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ХОГОКЗ
ОСВІТНІЙ ЦЕНТР**

Ю. Б. Мельник

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗНЗ

Навчально-методичні матеріали
для студентів вищих навчальних закладів

Харків
“ХОГОКЗ”
2014

УДК 37.013.42:378.147.88(073)
ББК 74.66р30-2
М 48

Рекомендовано
Вченою радою
Науково-дослідного інституту ХОГОКЗ
(протокол № 1 від 10.01.2014 р.)

Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України
(29 березня 2012 року № 384, форма № Н-7.03)

Автор – укладач

Мельник Ю.Б. – кандидат педагогічних наук, доцент,
психолог вищої кваліфікаційної категорії,
практичний психолог – методист,
професор кафедри військового навчання та виховання
Академії внутрішніх військ МВС України.

Рецензенти:

Микитюк С. О. – д-р пед. наук, канд. психол. наук, доц.,
доцент кафедри психології Харківського національного
педагогічного університету імені Г.С. Сковороди;

Нагаєв В. М. – д-р пед. наук, проф., директор Харківського наукового
Центру дидактики менеджмент-освіти.

Мельник Ю. Б.

**М 48 Педагогічна практика в ЗНЗ : навч.-метод. матеріали для студ. вищих
навч. закладів / Ю. Б. Мельник. – Х. : ХОГОКЗ, 2014. – 62 с.**

Навчально-методичні матеріали „Педагогічна практика в ЗНЗ” призначено
для визначення завдань на практику, проведення поточних записів набутих
вмінь при виконанні роботи, оцінки результатів практики.

Складено для студентів первинної спеціалізації, слухачів післядипломної
освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації в системі освіти за фахом
„Соціальна робота”, „Соціальна педагогіка”, „Психологія” та інших суміжних
спеціальностей, які проходять практику в ЗНЗ.

ББК 74.66р30-2

УДК 37.013.42:378.147.88(073)

Видано за рахунок автора.

© Мельник Ю. Б., 2014.

© ХОГОКЗ, оформлення, 2014.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ПАМ'ЯТКА	6
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗНЗ	7
2.1. Завдання практики	9
2.2. Кваліфікаційні вимоги до професійних знань та вмінь студента-практиканта	10
2.3. Форми та методи контролю	11
2.4. Критерії оцінювання результатів практики	12
3. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ З ПРАКТИКИ	14
Календарний графік проходження практики	14
Щоденник практики	15
План-конспект пробного уроку	18
Аналіз уроку	20
Протокол	21
План-конспект залікового уроку	22
Аналіз уроку	24
Протокол	25
План-конспект виховного заходу з учнями	26
Аналіз виховного заходу з учнями	28
Протокол	29
План-конспект заходу щодо позакласної роботи з батьками	30
Аналіз заходу щодо позакласної роботи з батьками	32
Протокол	33
Психолого-педагогічна характеристика учня	34
4. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	43
5. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ ПІДЧАС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗНЗ	51
6. ЗВІТ З ПРАКТИКИ В ЗНЗ	52
7. ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ	56
8. ВІДГУК ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕВІРЯЛИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	57
9. ВИСНОВОК КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	57
ЛІТЕРАТУРА	58

ВСТУП

Навчально-методичні матеріали „Педагогічна практика в ЗНЗ” розроблено на базі Освітнього Центру Харківської обласної громадської організації “Культура Здоров’я” (Освітній Центр), який функціонує як структурний підрозділ Науково-дослідного інституту ХОГОКЗ.

Освітній Центр створено з метою розробки та реалізації культурно-просвітницьких, навчально-методичних, інформаційних послуг серед науково-педагогічних і управлінських кадрів, сприяння розвитку міжнародного співробітництва в галузі культури, освіти і науки.

Основними завданнями Освітнього Центру є:

- організація науково-методичного супроводу дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- сприяння загально-професійному розвитку та самоосвітньої діяльності науково-педагогічних працівників, а також керівників навчальних закладів;
- надання науково-методичного супроводу освітньої діяльності навчальних закладів, упровадження здобутків сучасної психолого-педагогічної науки, інноваційні технології;
- розроблення програмного та навчально-методичного забезпечення їх запровадження у науково-педагогічну практику;
- здійснення науково-методичного супроводу, розроблення, апробація, впровадження нових освітніх технологій у практику діяльності закладів та установ в галузі культури, освіти і науки;
- надання консультаційних послуг науково-педагогічним і управлінським кадрам з питань використання інформаційно-освітніх ресурсів у навчально-виховному процесі та управлінській діяльності;
- забезпечення підготовки науково-методичних видань за результатами реалізації програм дослідно-експериментальної роботи та інноваційної діяльності;
- участь в організації підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і управлінських кадрів;
- надання консалтингових, науково-методичних, організаційних послуги із питань реалізації міжнародних культурних, освітніх проектів і програм;
- участь у трансформації та адаптації сучасних зарубіжних наукових ідей і технологій у науково-педагогічну практику.

Відповідно до мети та вищезазначених завдань, а також згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (29 березня 2012 року № 384, форма № Н-7.03) розроблено ці навчально-методичні матеріали.

Запропоновані навчально-методичні матеріали складено відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня

2012 року № 384 та рекомендовано Вченою радою Науково-дослідного інституту ХОГОКЗ (протокол № 1 від 10.01.2014 р.).

Ці навчально-методичні матеріали призначено для визначення завдань на практику, проведення поточних записів набутих вмінь при виконанні роботи, оцінки результатів практики.

Під час проходження практики студенти набуватимуть певні компетентності, а також отримуватимуть досвід проведення досліджень школярів. В навчально-методичних матеріалах значну увагу приділено вивченню психолого-педагогічних характеристик учня та культури здоров'я школярів під час педагогічної практики в ЗНЗ.

Зміст матеріалів відповідає сучасними вимогами педагогічної науки та практики, рекомендується для студентів первинної спеціалізації, слухачів післядипломної освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації в системі освіти за фахом „Соціальна робота”, „Соціальна педагогіка”, „Психологія” та інших суміжних спеціальностей, які проходять практику в ЗНЗ.

1. ПАМ'ЯТКА

До виїзду на стажування:

- з'ясувати на кафедрі місце, час початку практики, її тривалість, ПШ керівників практики, отримати робочу програму практики;
- отримати у педагога – методиста консультацію з питань її організації і проведення (відомості про навчальний заклад, про ведення записів у щоденнику, про порядок збору матеріалів для підготовки науково-дослідної роботи, про час консультацій, про звітність за практику).

По прибуттю на місце стажування:

- у навчальному закладі отримати відмітку про прибуття в установу;
- з'явитися до керівника практики, ознайомити його з робочою програмою (планом) практики, уточнити індивідуальний план роботи, з'ясувати свої обов'язки і права, графік роботи, порядок користування документацією установи;
- пройти обов'язкові інструктажі з охорони праці та заходів безпеки (у випадку необхідності – медичне обстеження).

Під час проходження стажування:

- чітко виконувати правила внутрішнього розпорядку, встановленого в установі;
- повністю виконувати програму практики та індивідуальні завдання (з науково-дослідної роботи);
- нести особисту відповідальність за виконану роботу та її результати нарівні зі штатними співробітниками установи;
- по можливості надавати допомогу установі в здійсненні заходів з підвищення ефективності педагогічної діяльності, удосконаленню організаційно-управлінських основ керівництва діяльністю установи;
- вести наукові дослідження в інтересах даної установи та випускаючої кафедри вузу;
- кожний день вести щоденник практики, який надавати на перегляд груповому керівнику, що найменше одного разу на тиждень.

Студент-практикант

(підпис) (прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис) (прізвище та ініціали)

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗНЗ

Педагогічна практика є важливою складовою процесу підготовки майбутнього педагога та ефективною формою оволодіння студентами вміннями та навичками, необхідної для майбутньої професійної діяльності за кваліфікацією бакалавр педагогічної освіти. На практиці студенти мають змогу закріпити і поширити знання та уміння зі спеціальних дисциплін, поглибити свою теоретичну підготовку, набути досвід діяльності педагога, викладача навчальних дисциплін. Педагогічна практика спрямована на формування вмінь виявлення та обґрунтування психолого-педагогічних проблем, аналізу впливу індивідуальних особливостей та факторів соціалізації, обґрунтування способів розв'язання соціально-педагогічних ситуацій тощо. Студент-практикант повинен організувати та самостійно провести психолого-педагогічне дослідження. Педагогічна практика студентів є органічним продовженням навчання. Практика проводиться у відповідності до навчального плану.

Зміст практики визначається програмами, що затверджуються кафедрою педагогіки відповідно до „Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України” та Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 року № 384.

Навчально-методичне керівництво й виконання програми практики забезпечується кафедрами педагогіки та психології. До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі кафедри, що мають вчені та педагогічні звання, а також досвід роботи у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах.

Практика складається з трьох основних етапів:

Настановчий етап:

- а) участь в установчій конференції;
- б) знайомство з програмою практики;
- в) отримання направлення;
- г) знайомство з правами та обов'язками практиканта;
- д) призначення керівника-методиста;
- є) визначення місця і терміну практики;
- ж) узгодження графіка консультацій;
- з) складання індивідуальних завдань.

На цьому етапі викладачі кафедр педагогіки та психології розробляють програму практики. Студенти ознайомлюються з програмою, на її основі розробляють індивідуальні плани роботи з урахуванням специфіки установи, де відбуватиметься практика. Керівник практики перевіряє і коригує плани згідно з функціональними обов'язками педагога і темою дипломної роботи.

На початку практики кафедри педагогіки та психології організовує установчу конференцію, де визначаються мета і завдання практики, які повинен виконати практикант. У цей період студенти розподіляються за викладачами (методистами), які керуватимуть практикою.

Практичний етап – власне практична діяльність виконання завдань практики, згідно з індивідуальним планом.

Робочий день практиканта визначається правилами трудового розпорядку та режимом роботи установи або організації, де він проходить практику. Кожен практикант працює за індивідуальним планом. План практики необхідно скласти так, щоб у ньому було відображено всі етапи науково-педагогічного дослідження, а також усі напрями роботи педагога.

З огляду на зазначені вимоги індивідуальний план студента-практиканта має бути спрямований на формування певних умінь і навичок у таких сферах діяльності педагога під час науково-педагогічної практики у ЗНЗ:

1) організаційно-методична робота – відвідування засідань методичних об'єднань, педагогічних нарад, ознайомлення з діяльністю структурних підрозділів ЗНЗ, ознайомлення з організацією педагогічного процесу в ЗНЗ, з нормативною базою ЗНЗ.

2) навчально-методична робота – підготовка конспектів уроків, розробка дидактичних матеріалів до занять тощо;

3) навчальна робота – викладання педагогічних дисциплін у ЗНЗ, відвідування відкритих уроків та занять інших педагогічних працівників цього ЗНЗ, взаємовідвідування уроків та занять, що проводять інші практиканти;

4) науково-дослідницька робота – здійснення наукових досліджень за темою дипломної роботи, відвідання профільних науково-методичних семінарів;

5) виховна робота – проведення роботи згідно з планом виховної роботи ЗНЗ та класного керівника, здійснення профілактичної роботи з учнями, індивідуальна допомога школярам, які знаходяться в складних життєвих обставинах, у розв'язанні їхніх проблем, сприяння позитивному розвитку їхньої особистості. Під час практики студенти ведуть щоденник, в якому відображають зміст і терміни виконання завдань індивідуального плану.

Підсумковий етап:

- здійснення рефлексивного аналізу власної діяльності;
- підготовка і оформлення звітів;
- участь у підсумковій конференції, захист звітів.

Після завершення практики проводиться засідання кафедри, на якому студенти захищають звіти про виконання програми педагогічної практики у ЗНЗ, підтверджують його необхідними звітними документами.

2.1. Завдання практики

Педагогічна практика як важлива складова процесу підготовки майбутнього педагога за кваліфікацією бакалавр ставить такі завдання:

1. Закріплення та поглиблення знань і вмінь студентів з навчальних дисциплін.
2. Оволодіння системою спеціальних умінь і навичок викладання навчальних дисциплін.
3. Становлення професійної мотивації студента-практиканта.
4. Становлення комплексу професійно-значущих якостей, виховання стійкого інтересу до професійної діяльності, формування педагогічних здібностей.
5. Формування уміння працювати з документацією: оформлення звіту, щоденника, складання психолого-педагогічної характеристики учня тощо.
6. Формування навичок організації та керівництва самостійною роботою школярів.
7. Розвиток практичних умінь проведення різних видів і форм навчально-виховної роботи зі школярами.
8. Розвиток у студентів-практикантів комплексу професійно значущих якостей, закріплення їх педагогічної спрямованості, здібностей тощо.
9. Розвиток та закріплення умінь вести спостереження й аналізувати педагогічний процес.
10. Розвиток умінь організовувати власну роботу, контролювати свої дії, оцінювати результати самостійної роботи.
11. Виховання потреби в самоосвіті, самопізнанні.
12. Забезпечення можливостей використання нових технологій і сучасних методик викладання у ЗНЗ.
13. Забезпечення успішної соціальної та професійної адаптації майбутнього педагога.
14. Розширення та поглиблення зв'язків зі студентами і педагогічними працівниками на основі спільної наукової та педагогічної діяльності.

2.2. Кваліфікаційні вимоги до професійних знань та вмінь студента-практиканта

Після проходження практики студент *має знати*:

- сутність форм та методів навчання і виховання;
- особливості педагогічних технологій та механізми їх реалізації, що використовуються в роботі конкретного закладу;
- особливості професійно-етичних взаємостосунків педагога з учнями, батьками дитини, педагогічними працівниками.

Після проходження практики студент четвертого курсу *має вміти*:

- працювати з документацією ЗНЗ;
- аналізувати стан діяльності ЗНЗ;
- проводити психолого-педагогічні дослідження;
- аналізувати психолого-педагогічні ситуації;
- збирати, обробляти, інтерпретувати інформацію, визначити проблему;
- спостерігати за поведінкою дитини та інтерпретувати її;
- організовувати педагогічно доцільну діяльність, педагогічно управляти та коригувати розвиток учнів;
- будувати взаємовідносини з школярами, батьками дитини, педагогічними працівниками у відповідності до професійно-етичних норм та правил;
- налагоджувати взаємодію з колегами для розв'язання проблем дитини;
- створювати й розвивати відносини, що сприятимуть успішній педагогічній діяльності;
- проектувати педагогічну діяльність у ЗНЗ;
- використовувати різні підходи до проектування та здійснення навчальної діяльності з школярами;
- аналізувати результати власної професійної діяльності.

2.3. Форми та методи контролю

Перевірка виконання студентами-практикантами вимог до проходження практики здійснюється в двох формах: поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль здійснює керівник практики від університету, який регулярно відвідує базу практики і перевіряє записи в щоденнику, де практикант послідовно відмічає виконання окремих пунктів програми. Відомості про виконання роботи відповідно до завдання занотовуються в щоденник.

Підсумковий контроль здійснюється в ході захисту звіту про практику. Вся робота повинна бути особисто виконана практикантом. Для узагальнення матеріалів звіту студентам наприкінці практики відводиться один тиждень. Звіт про практику здається на кафедру. Звіт перевіряється і затверджується керівниками практики від бази практики та навчального закладу. Підсумки практики підбиваються в процесі захисту звіту на підсумковій конференції.

Диференційована оцінка з практики виставляється залежно від якості виконання завдань практики: поглибленого вивчення теоретичного матеріалу програми та підготовки звіту про виконання індивідуального завдання. Вона враховується на рівні з іншими оцінками, що характеризують успішність практиканта. Оцінка з практики заноситься до відомості, проставляється в заліковій книжці.

Педагогічну практику в ЗНЗ оцінюють за такими показниками:

- рівень теоретичної та практичної підготовки студента;
- науково-методичний рівень проведених занять;
- самостійність підготовки уроків;
- ініціативність та творчий характер діяльності студента-практиканта;
- рівень підготовки та проведення виховних заходів;
- ведення та оформлення документації;
- рівень розробки дидактичних засобів, конспектів занять;
- результати організації науково-дослідницької діяльності студентів.

2.4. Критерії оцінювання результатів практики

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS		Критерії оцінювання
		Оцінка	Пояснення	
90 – 100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Завдання практики виконано повністю. При виконанні завдань практики студент виявив високий рівень самостійності та творчості. Зміст та оформлення звіту і щоденника повністю відповідають вимогам. Характеристика студента позитивна з високою оцінкою роботи під час практики. Під час захисту студент дає повні, точні, обґрунтовані відповіді на всі запитання щодо програми практики і виконаної індивідуальної роботи. Має міцні знання, проявляє вміння використовувати їх на практиці.
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	Завдання практики виконано повністю. При виконанні завдань практики студент виявив рівень самостійності та творчості вище середнього. Зміст та оформлення звіту і щоденника повністю відповідають вимогам. Характеристика студента позитивна з доброю оцінкою роботи під час практики. Під час захисту студент дає повні та точні відповіді на запитання щодо програми практики і виконаної індивідуальної роботи. Має добрі знання та вміння, може застосовувати їх на практиці.
74 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	Завдання практики виконано повністю. Характеристика студента позитивна. Роботу виконано в цілому на достатньому рівні. Зауваження до оформлення звіту та щоденника безпосередньо не відносяться до змісту виконаної роботи. Під час захисту студент може припускатися окремих неточностей або проявляти деяку невпевненість, хоча загалом має достатньо міцні знання.

МЕЛЬНИК Ю. Б. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗНЗ

64 – 73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	Завдання практики в основному виконані. Переважна більшість питань програми практики висвітлена в звіті, мають місце окремі помилки. Характеристика студента в цілому позитивна. Є зауваження до оформлення роботи та щоденника. Діяльність носить репродуктивний характер. Під час захисту студент дає не точні відповіді, збивається.
60 – 63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)	Завдання практики виконані виконанні на мінімальному рівні. Основні питання програми практики висвітлені в звіті, мають місце помилки. Характеристика студента в цілому позитивна. Є суттєві зауваження до оформлення роботи та щоденника. Діяльність репродуктивна. Під час захисту студент припускається помилок, відповідає невпевнено.
35–59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	Володіє теоретичними знаннями на низькому рівні. Завдання практики виконані на недостатньому рівні. В звіті висвітлена більшість питань програми практики, однак мають місце значні недоліки або помилки. Низький рівень самостійності при виконанні завдань практики. Відсутність проявів професійного інтересу до діяльності. Характеристика в цілому позитивна, але є зауваження. Недбале оформлення роботи і щоденника. Під час захисту звіту припускається значних помилок, у відповідях збивається.
0 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	Індивідуальний план практики студентом не виконано. Звіт не відповідає змісту та вимогам практики. Робота виконувалась не самостійно. Характеристика студента стосовно практики і трудової дисципліни негативна. Зневажливе оформлення роботи і щоденника. Під час захисту звіту студент не може дати відповіді на запитання щодо програми практики і виконаної роботи.

3. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ З ПРАКТИКИ

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	
1	2	3	4	5	6	7	8

Керівники практики:

від вищого навчального закладу

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
(Назва ВНЗ)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут, факультет, відділення _____

Кафедра, циклова комісія _____

освітньо-кваліфікаційний рівень _____

напрямок підготовки _____

спеціальність _____
(назва)

_____ курс, група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “____” _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

МЕЛЬНИК Ю. Б. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗНЗ
ПЛАН-КОНСПЕКТ ПРОБНОГО УРОКУ

Дата _____ Час _____ Клас _____

Дисципліна _____

Тема уроку _____

Вид уроку _____

Тип уроку _____

Ціль уроку _____

Завдання:

1. _____

2. _____

3. _____

Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення:

План

Аналіз пробного уроку

Висновок:

Рекомендовано проведений урок оцінити _____.

Голова зборів

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

ПРОТОКОЛ

обговорення пробного уроку

Від _____

Присутні: _____

Слухали: _____

Виступили: _____

Ухвалили: _____

Голова зборів

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО УРОКУ

Дата _____ Час _____ Клас _____

Дисципліна _____

Тема уроку _____

Вид уроку _____

Тип уроку _____

Ціль уроку _____

Завдання:

1. _____

2. _____

3. _____

Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення:

План

Аналіз залікового уроку

Висновок:

Рекомендовано проведений урок оцінити _____.

Голова зборів

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ПРОТОКОЛ

обговорення залікового уроку

Від _____

Присутні: _____

Слухали: _____

Виступили: _____

Ухвалили: _____

Голова зборів

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ З УЧНЯМИ

Дата _____ Час _____ Клас _____

Тема заходу _____

Вид заходу _____

Ціль заходу _____

Завдання:

1. _____

2. _____

3. _____

Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення:

План

Аналіз виховного заходу з учнями

Висновок:

Рекомендовано проведений захід оцінити _____.

Голова зборів

(підпис) (прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

(підпис) (прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОТОКОЛ

обговорення виховного заходу з учнями

Від _____

Присутні: _____

Слухали: _____

Виступили: _____

Ухвалили: _____

Голова зборів

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАХОДУ
ЩОДО ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З БАТЬКАМИ

Дата _____ Час _____ Клас _____

Тема заходу _____

Вид заходу _____

Ціль заходу _____

Завдання:

1. _____

2. _____

3. _____

Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення:

План

Аналіз заходу щодо позакласної роботи з батьками

Висновок:

Рекомендовано проведений захід оцінити _____.

Голова зборів

(підпис) (прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

(підпис) (прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОТОКОЛ

обговорення заходу щодо позакласної роботи з батьками

від _____

Присутні: _____

Слухали: _____

Виступили: _____

Ухвалили: _____

Голова зборів

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Методист від ЗНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Груповий керівник від ВНЗ

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УЧНЯ

(прізвище, ім'я та по батькові учня)

(назва навчального закладу)

Студент _____

(прізвище та ініціали)

_____ курс, група _____

факультет _____

Практичний психолог від ЗНЗ

(підпис) (прізвище та ініціали)

Класний керівник від ЗНЗ

(підпис) (прізвище та ініціали)

Методист
від вищого навчального закладу

(підпис) (прізвище та ініціали)

I. Загальна інформація про особистість

(інформація про стан здоров'я заповнюється з медичної картки школяра, про психологічне обстеження з психологічної картки учня).

1. Прізвище _____

ім'я _____

по батькові _____

2. Стать _____

3. Вік (скільки повних років на час складання характеристики) _____

4. Стан складових індивідуального здоров'я (високий, достатній, середній, низький):

- ✓ фізичний розвиток _____
- ✓ психічний розвиток _____
- ✓ соціальний розвиток _____
- ✓ духовний розвиток _____

5. Умови сімейного виховання (відповідь підкреслити):

- склад сім'ї:

- повна;
- не повна (хто з батьків виховує: мати, батько);
- не рідний один або обидва батьки;
- багатодітна сім'я;

- хто із членів сім'ї має найбільший позитивний вплив:

батько, мати, брат, сестра

- хто із членів сім'ї має найбільший негативний вплив:

батько, мати, брат, сестра

- загальна атмосфера в сім'ї:

- доброзичлива, тепла;
- конфліктна;

- взаємовідносини між членами сім'ї:

- в цілому: - добрі; - погані
- з матір'ю: - близькі; - довірливі; - відчужені
- з батьком: - близькі; - довірливі; - відчужені

- тип сімейного виховання:

- гіпопротекція (відсутність уваги з боку батьків);
- потураюча гіпопротекція (перебільшене опікування з боку батьків);
- нормальне сімейне виховання;

- здійснення контролю за поведінкою:

- відсутність контролю;
- слабкий контроль;
- достатній рівень контролю;
- суровий, жорсткий контроль;

- надання самостійності:

- обмежена самостійність;
- необмежена самостійність;

- умови розвитку дитини:

- до школи виховувався вдома;
- до школи відвідував дитячий садок;

- скільки років навчається в цій школі _____

- ігнорування дорослими ціннісних орієнтацій дитини:

- перешкоджання дружнім стосункам з вибраними однолітками;
- нав'язування іншого кола спілкування;
- виказування неповаги до особистості досліджуваного.

6. Причини постановки на внутрішньошкільний облік:

II. Загальна характеристика основних видів діяльності.

1. Яким видам діяльності віддає перевагу:

- навчальній;
- трудовій;
- ігровій;
- суспільно-політичній;
- спортивній;
- туристичній;
- художньо-естетичній;
- конструкторсько-технічній;
- дослідницькій роботі в різних галузях.

2. Чи має професійну спрямованість (для учнів старшої школи):

- так; - ні; - стійка; - не стійка.

3. На яку професійну діяльність спрямований

4. Як навчається, які оцінки переважають:

назва навч. предмета	1- семестр	2- семестр
математика		
рос. та укр. мова		
рос. та укр. література		
іноземна мова		
фізика		
хімія		
біологія		
географія		
історія		
фізична культура		
музика		
трудове навчання		

5. До яких навчальних предметів виявляє більш високий рівень зацікавленості:

і навпаки, до яких – низький.

6. Вивчає навчальний матеріал:

- свідомо;
- системно;
- механічно „зазубрює”;
- не вивчає.

7. Як ставиться до інтелектуальної або практичної діяльності:

- із зацікавленістю;
- байдуже;
- у яких видах праці проявляє активність, ініціативу.

8. Яку роль виконує в діяльності:

- організатор;
- ініціатор (лідер);
- активний виконавець;
- пасивний учасник.

9. Чим любить займатися у вільний час:

- читати книжки;
- гуляти на вулиці;
- сидіти дома;
- спілкуватися з друзями;
- грати в азартні ігри;
- допомагати по господарству;
- дивитися телевізор;
- займатися в гуртках, секціях.

III. Загальна характеристика спрямованості особистості.

1. Соціальні потреби особистості (потрібне підкреслити):

- потреба в спілкуванні з товаришами, дорослими (проявляється систематично, в обмеженій мірі, не проявляється);
- потреба в нових враженнях;
- потреба в самоутвердженні;
- потреба у визнанні (включення до групи);
- потреба в здійсненні контролю та влади над іншими;
- потреба в прийнятті (емоційно насичені стосунки з членами - групи);
- потреба в навчанні;
- потреба в колективній праці;
- потреба в громадській діяльності.

2. Асоціальні форми поведінки (постійні, часткові):

- порушення внутрішньошкільних правил поведінки (прогули, конфліктування з учнями та вчителями, грубість, брехливість, пошкодження шкільного майна тощо)_____;
- куріння (ситуативне, постійне);
- вживання вина, горілки (ситуативне, постійне);
- наркоманія та токсикоманія (ситуативна, постійна);
- нерозважлива сексуальна поведінка;
- правопорушення (ситуативні, постійні):
 - проти особистості, - проти матеріальних цінностей;
- утеча з дому (одноразово, часто).

IV. Місце особистості в колективі.

1. Користується чи не користується симпатіями колективу чи окремої його частини.

2. Користується чи не користується авторитетом серед однокласників, причини (вказати)_____

3. Чи має надійних друзів (роль в дружбі: провідна ведена)

4. Чи має особисті стосунки з особами, схильними до правопорушень

5. Чи є членом групування поза класним колективом

V. Характерологічні особливості особистості.

1. Спрямованість рис характеру:

- принциповість, безпринципність;
- правдивість, брехливість;
- працьовитість, ледарювання;
- безкорисливість, користолюбство;
- скромність, нескромність;
- громадська, егоїстична;
- справедливість, несправедливість;
- чуйність, черствість;
- відвертість, лицемірство.

2. Інтелектуальні риси:

- спостережливість;
- практична спрямованість розуму;
- допитливість.

3. Вольові риси:

- упевненість у своїх силах;
- дисциплінованість;
- ініціативність;
- особиста організованість;
- самостійність;
- зібраність;
- самовладання;
- хоробрість;
- наполегливість чи впертість.

4. Емоційні риси:

- веселість;
- пригніченість;
- бадьорість;
- не зворушливість.

5. Риси, що виражають ставлення до діяльності:

- добросовісність
- недобросовісність;
- працездатність
- непрацездатність;

6. Риси, що виражають ставлення до самого себе:

- впевненість;
- вимогливість;
- самокритичність;
- самозакоханість.

VI. Особливості афективно-емоційної сфери. Особливості поведінки.

Рівні проявлення: «1» - низький, «2» - середній, «3» - високий.

- тривожність;
- агресивність;
- емоційна нестійкість.

VII. Психологічний аналіз структури індивідуально-психологічних особливостей особистості.

1. Характеристика властивостей темпераменту:

сила-слабкість, чутливість		
рухливість-інертність		
урівноваженість-неврівноваженість		
екстраверсія-інтроверсія		
емоційна стабільність-нейротизм		
норма-психотизм		
тривожність		
агресивність		

2. Характеристика пізнавальних процесів:

увага:		
- об'єм		
- стійкість		
- переведення уваги		
- динаміка концентрації		
пам'ять:		
- механічна		
- оперативна		
- довгострокова		

3. Структура інтелекту:

вербальні здібності		
математичні здібності		
конкретно-практичні здібності		
технічні здібності		
естетичні здібності		
комунікативні здібності		
організаторські здібності		
спеціальна обдарованість		

4. Особливості самооцінки та сформованості «Я- концепції»:

- завищена - занижена;
- адекватна - неадекватна;
- самовідношення.

5. Характерологічні особливості (мотивація досягнення):

очікування успіху - уникання невдачі	
реакція на фрустрацію	
особливості вирішення конфлікту	
екстернальність - інтернальність	
сизотимія - афектотимія	
сила "Я"- слабкість "Я"	
домінантність - субмісивність	
безпечність - стурбованість	
хоробрість - боязкість	
жорсткість - сензитивність	
підозрюваність – довірливість	
наївність - проникливість	
реальність - мрійливість	
гіпотимія - гіпертимія (упевненість у собі)	
самодетермінованість - конформність	
імпульсивність - контроль потреб	
фрустрированість - толерантність	
здатність до вольової напруги	

6. Тип акцентуації характеру: _____

7. Спрямованість:

- рівні пізнавальної активності;
- мотиви навчальної діяльності;
- пізнавальні інтереси і нахили до навчальних предметів;
- професійні інтереси;
- ціннісні орієнтації;
- діловий, особистісний, комунікативний напрямок.

8. Адаптивність:

адаптивність – дезадаптивність	
зони дезадаптації	
переважні механізми психологічного захисту	
рівень особистісної зрілості	

9. Мислення:

наочно-образне (конкретне)	
вербально-логічне (понятійне)	
загальний рівень інтелектуального розвитку (IQ)	

ВИСНОВОК:

Виділяються психологічні механізми, які призводять до соціальної дезадаптації/адаптації школяра

Студент-практикант _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок _____

Рекомендована оцінка _____.

Методист від ВНЗ _____
 (підпис) (прізвище та ініціали)

4. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Робота з учнями молодшої школи

- 1.1. Дослідження готовності дитини до навчання в школі.
- 1.2. Дослідження адаптація дитини до школи.
- 1.3. Дослідження мотиваційної та афективної сфери учнів.
- 1.4. Дослідження розвитку мислення молодшого школяра.
- 1.5. Дослідження поведінкової сфери учнів.
- 1.6. Дослідження девіації школярів.
- 1.7. Дослідження розвитку культури здоров'я молодшого школяра (складових індивідуального здоров'я та основних сфер особистості).
- 1.8. Дослідження соціально-педагогічної занедбаності дітей.

2. Робота з учнями основної школи

- 2.1. Дослідження адаптація дитини до навчання в основній школи.
- 2.2. Дослідження мотивації учня до навчання.
- 2.3. Дослідження когнітивної сфери учнів.
- 2.4. Дослідження акцентуацій характеру школярів.
- 2.5. Дослідження агресивності учнів.
- 2.6. Дослідження міжособистісних емоційних зв'язків у класі (соціометрія).
- 2.7. Дослідження обдарованості учнів.

3. Робота з учнями старшої школи

- 3.1. Дослідження мотивації досягнень в учнів.
- 3.2. Дослідження тривожності в учнів.
- 3.3. Дослідження інтелектуального розвитку школярів.
- 3.4. Дослідження ціннісних орієнтацій школярів.
- 3.5. Дослідження групової згуртованості в класі.
- 3.6. Дослідження міжособистісних конфліктів у класі.
- 3.7. Дослідження професійних намірів школярів.

4. Робота з педагогічним колективом

- 4.1. Дослідження професійної діяльності педагога.
- 4.2. Дослідження здібності педагога до емпатії.
- 4.3. Дослідження агресивності педагога.
- 4.4. Дослідження соціально-психологічної компетентності вчителів.
- 4.5. Дослідження психологічного клімату в педагогічному колективі.
- 4.6. Дослідження умов шкільного середовища.

5. Робота з адміністрацією навчального закладу

- 5.1. Дослідження стилю керівництва педагогічним колективом.
- 5.2. Дослідження індивідуальних та особистісних особливостей.
- 5.3. Дослідження особливостей соціальних поведінкових реакцій.

6. Робота з батьками

- 6.1. Дослідження сім'ї та сімейного виховання.
- 6.2. Дослідження батьківських установок та реакцій.
- 6.3. Дослідження відношення батьків до дитини.
- 6.4. Дослідження взаємовідносин батьків з підлітками.
- 6.5. Дослідження соціокультурного середовища розвитку дітей.

Орієнтовна анкета для учнів

1. Прізвище, ім'я.
2. Стать.
3. Клас.
4. Які з нижченазваних видів підготовки ти бажав би отримувати в школі в першу чергу:
 - загальна мовна культура (російська, українська, іноземна мови, література, культура мовлення);
 - культура спілкування;
 - етика поведінки (моральні цінності, норми і правила);
 - математична культура;
 - підготовка до праці;
 - набування професії;
 - підготовка до вступу в ВНЗ;
 - підготовка до сімейного життя;
 - художня підготовка (предмети естетичного циклу);
 - економічна підготовка.
5. Які уроки (назви предмети) ти відвідуєш із великим бажанням (а), без бажання (б), не можу визначити (в). Напиши всі предмети шкільного розкладу.
 6. Яким учнем ти себе вважаєш:
 - здібним;
 - хорошим;
 - середнім;
 - малоздібним;
 - таким, який надто важко піддається навчанню.
 7. Якою ти бачиш свою школу зараз (а) та якою б хотів бачити в майбутньому (б):
 - другий дім;
 - примусовість;
 - улюблене місце;
 - будинок творчості;
 - школа радості;
 - місце, де тебе ганьблять;
 - школа спілкування;
 - місце, куди повертатися не хочеться;
 - циганський табір;
 - місце, де відчуваєш себе гірше за інших.

8. Оціни в собі нижченазвані якості за п'ятибальною системою: чесність, правдивість, доброта, щедрість, колективізм, товариськість, працелюбство, працездатність, сила волі, настирливість, оптимізм, віра, скромність, витримка, терпимість (толерантність), достоїнство, честь, активність, заповзятливість, самостійність, незалежність, допитливість, захопливість (захоплення), культурність (культура), вихованість, сміливість, рішучість, уміння відстояти себе, свою позицію.

9. У яких видах діяльності ти б хотів узяти участь у вільний час (шефство над ветеранами, допомога хворим, робота з малюками, допомога дитячому садочку, упорядкування двору, вулиці, робота поза межами школи, яка оплачується, робота в шкільному кооперативі, праця в садку чи в городі, хатня робота, прослуховування музики, гра на музичних інструментах, співи, танцювальний гурток, дискотека, танці, предметні гуртки та факультативи, драматичний гурток, заняття психологією, комп'ютерні ігри, перегляд теле- й відео передач, технічні гуртки, спортивні секції, гуртки художньої творчості, домашні настільні ігри, читання, зустрічі з друзями на лоні природи тощо)?

10. Хто мешкає разом з тобою в родині? (Перерахувати).

11. Як часто ваша сім'я збирається разом? (Щоденно, рідко, ніколи).

12. Чим займається ваша сім'я, коли збирається разом? (Вирішує проблеми, разом працює, усі зайняті спільною справою, кожен зайнятий своїми проблемами, справами, разом відпочиваєте, проводите дозвілля).

13. Чи береш до уваги погляди (думки) батьків, коли обираєш собі друзів? (Завжди, інколи, ніколи).

14. Чи говориш ти батькам правду? (Завжди, інколи, ніколи).

15. Як ти оцінюєш свої стосунки з оточуючими? (Довірливі, абсолютне взаєморозуміння, шанобливі, конфліктні, нешанобливі).

16. Періодичність, коли і як батьки впливають на твою вихованість? (Ласка, заохочення, переконування, повчання, роз'яснення, покарання, примушування, жорсткі вимоги, погрози, лайка (картання), ображення, фізичне покарання, приниження перед іншими людьми).

17. Чи однакові вимоги з боку батьків до тебе у сім'ї? (Так, ні).

18. Які життєві цілі ти вважаєш для себе головними? Пронумеруй їх за значущістю (фірмові речі, приваблива зовнішність, гроші, широка освіченість та ерудиція, вірні друзі, цікава професія, здоров'я, влада над іншими, фізична сила, повага оточуючих, кохання, творчі здібності, розум, вдала кар'єра, розваги, самореалізація особистості, визнання товариством, громадою).

19. Як ти поціновуєш стан свого здоров'я? (Абсолютно здоровий, нормальний стан здоров'я, здоров'я середнє, турбує, слабке).

20. Чи вживаєш тютюн, алкоголь, наркотичні чи токсичні речовини?

Орієнтовна анкета для батьків

1. Прізвище, ім'я, по батькові.
2. Стать.
3. Вік.
4. Освіта.
5. Професія.
6. Склад сім'ї.
7. Житлові умови.
8. Житлова площа (загальна, житлова).
9. Предмети культурного вжитку в сім'ї.
10. Домашня бібліотека.
11. Спортивне приладдя.
12. Газети і журнали в сім'ї.
13. Сімейний бюджет.
14. Головні статті витрат.
15. Вільний час упродовж тижня.
16. Форми проведення вільного часу в сім'ї.
17. Фактори виховання дитини (навчання, спілкування з однолітками в класі, стосунки в сім'ї, праця, неформальне спілкування, засоби масової інформації, діяльність на дозвіллі, спадковість, педагогічний вплив).
18. Думки про свою дитину як учня: здібний; хороший; середній; малоздібний; важко піддається навчанню.
19. Ставлення батьків до навчання дитини: вважаю, що це його справа; переживаю разом з ним невдачі; радію за його успіхи; систематично допомагаю готувати домашні завдання; контролюю навчання дитини.
20. Оцінювання якостей дитини за п'ятибальною системою: чесність, правдивість, доброта, щедрість, колективізм, товаришування, працелюбність, працездатність, сила волі, наполегливість, оптимізм, віра, скромність, толерантність, витримка, достоїнство, честь, активність, заповзятливість, самостійність, незалежність, допитливість, захопливість, рівень культури, вихованість, сміливість, рішучість, уміння відстояти себе, свою позицію.
21. Відвідування батьками школи: щоденно, щотижня, щомісяця, один раз на четверть, рідше.
22. Сумісне проведення часу: щоденно, упродовж вихідних днів, рідко, майже ніколи.
23. Допомога школі: робота в батьківському комітеті, чергування під час проведення заходів, заняття з відсутніми, проведення бесід, організація екскурсій, керівництво гуртками чи секціями, ремонт школи, ремонт меблів, обладнання кабінетів.

24. Сумісна діяльність в родині: разом розв'язуємо проблеми, разом працюємо, кожен бере участь у вирішенні загальної справи, кожен робить тільки свою справу, разом відпочиваємо і проводимо дозвілля.

25. Характер стосунків у родині: дуже добрі, не дуже добрі, погані, конфліктні.

26. Методи виховання, які найчастіше використовуються в сім'ї: ласка, заохочення, переконування, повчання, роз'яснення, примушування жорсткі вимоги, погрози, лайка, ображення, фізичне покарання, приниження перед іншими людьми.

27. Оцінювання стану здоров'я дитини: абсолютно здоровий, нормальне здоров'я, середнє, нижче середнього, слабке.

28. Ставлення дитини до паління, алкоголю, токсичних та наркотичних засобів (один раз, інколи, декілька разів, часто).

29. Заняття, яким дитина надає переваги (шефство над ветеранами, допомога хворим, робота з малюками, допомога дитячому садочку, упорядкування двору, вулиці, робота поза межами школи, яка оплачується, робота в шкільному кооперативі, праця в садку чи в городі, хатня робота, слухання музики, гра на музичних інструментах, співи, танцювальний гурток, дискотека, танці, предметні гуртки та факультативи, драматичний гурток, заняття психологією, комп'ютерні ігри, перегляд теле- й відео передач, технічні гуртки, спортивні секції, гуртки художньої творчості, домашні настільні ігри, читання, зустрічі з друзями на лоні природи тощо).

Орієнтовна анкета для класного керівника

1. Як ви оцінюєте (за п'яти бальною системою) розумові здібності ваших учнів?
2. Як ви оцінюєте (за п'ятибальною системою) рівень вихованості ваших учнів?
3. Якими учнями ви вважаєте своїх підлеглих?
 - здібними;
 - хорошими;
 - середніми;
 - малоздібними;
 - такими, що важко піддаються навчанню.
4. Оцініть у кожній дитині одну домінуючу якість за п'ятибальною системою: чесність, правдивість, доброта, щедрість, колективізм, товариськість, працьовитість, працездатність, сила волі, наполегливість, оптимізм, віра, скромність, терпимість, витримка, достоїнство, честь, активність, заповзятливість, самостійність, незалежність, допитливість, захопливість, культурність, вихованість, сміливість, рішучість, вміння відстояти себе.
5. Як часто бувають у школі батьки дитини? (Щоденно, щотижня, щомісячно, один раз за чверть, рідше).
6. Якими ви вважаєте виховні умови в сім'ї учня? (Дуже добрі, благополучні, не дуже благополучні, антипедагогічні).
7. Чи однакові вимоги висувають батьки до дитини? (Так, ні, не завжди).
8. Який метод виховання використовується в сім'ї даного учня як основний? (Надмірна опіка, переконання, роз'яснювання, примушування, погрози, фізичне покарання, тиск на особистість, приниження або їх антиподи).
9. Які обставини (фактори) визначальні у вихованні даної дитини? (Навчання, спілкування з однолітками в класі, стосунки в сім'ї, праця, неформальне спілкування, засоби масової інформації, дозвілля, спадковість, педагогічний вплив).
10. Як ви оцінюєте стан здоров'я учнів? (Абсолютно здоровий, нормальний стан здоров'я, здоров'я середнє, нижче середнього, слабке).
11. Чи палять ваші учні, вживають алкоголь, наркотичні і токсичні засоби? (Одноразово, інколи, декілька разів, часто).
12. Яким би чином ви визначили ціннісні орієнтири ваших учнів? (Фірмові речі, приваблива зовнішність, гроші, широка освіченість та ерудиція, фізична сила, вірні друзі, цікава професія, здоров'я, влада над іншими, повага оточуючих, любов (кохання), творчі здібності, розум, вдала кар'єра, розваги, самореалізація особистості, визнання в громаді).

13. Які напрямки інтересів (захоплень) ваших учнів? (Шефство над ветеранами, допомога хворим, робота з малюками, допомога дитячому садочку, упорядкування подвір'я, вулиці, робота поза школою, яка оплачується, робота в шкільному кооперативі, праця в садку чи в городі, хатня робота, прослуховування музики, гра на музичних інструментах, співи, танцювальний гурток, дискотека, танці, предметні гуртки та факультативи, драматичний гурток, заняття психологією, комп'ютерні ігри, перегляд теле- й відео передач, технічні гуртки, спортивні секції, гуртки художньої творчості, домашні настільні ігри, читання, зустрічі з друзями на лоні природи тощо).

5. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗНЗ

Під час педагогічної практики в ЗНЗ необхідно враховувати, що кожен з педагогічних працівників, котрий реалізує освітні цілі, здійснює вплив на розвиток особистості дитини, зокрема фізичний, психічний, соціальний, духовний. Якщо цей вплив здійснюється мудро, то в результаті ми маємо всебічно розвинену, гармонійну, здорову дитину. Формування культури здоров'я в учнів забезпечує цілісність та гармонійність впливу на особистість школяра, зокрема такі компоненти: фізичне, психічне, соціальне, духовне здоров'я, та сфери особистості: мотиваційну, когнітивну, афективну, ціннісну, поведінкову. Це сприяє ефективності діяльності педагогів, сім'ї, громадськості у формуванні культурно-здорового підростаючого покоління. Такий погляд відповідає й сучасним науковим тенденціям.

В літературі обґрунтовані методологічні, теоретичні аспекти феномена “Культура здоров'я”, розроблено технологічне та методичне забезпечення формування культури здоров'я у дітей, починаючи з молодшого шкільного віку. Вивчення соціально-педагогічних засад формування культури здоров'я молодших школярів дозволили обґрунтувати такі з них: проектування взаємодії соціальних інститутів суспільства в системі соціально-педагогічної діяльності з формування культури здоров'я молодших школярів; моделювання діяльності соціального педагога з проблеми формування культури здоров'я молодших школярів; упровадження соціально-педагогічної технології формування культури здоров'я в початковій школі.

Отже, культура здоров'я учня формується під впливом соціокультурного середовища, тобто дією багатьох чинників. Важливе значення мають системність формування культури здоров'я школярів, а також організація та управління цим процесом, що може здійснюватися на різних рівнях культури здоров'я: особистості, родини, громади та ін.

Формуючи культуру здоров'я школярів, ми не лише реалізуємо освітні цілі, а і сприяємо розвитку основ культурного і здорового способу життя.

6. ЗВІТ З ПРАКТИКИ В ЗНЗ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
(Назва ВНЗ)

ЗВІТ

з активної практики в загальноосвітньому навчальному закладі
студента-практиканта

(прізвище, ім'я, по-батькові)

студентки (та) _____ курсу _____ групи
спеціальності _____
факультету _____

Термін практики: з „ „ _____ ____ р. до „ „ _____ ____ р.

Місце проходження практики: _____

Утруднення, які виникли в роботі:

Побажання та пропозиції щодо удосконалення практики:

Студент-практикант _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

7. ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства,

організації, установи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Печатка

« _____ » _____ 20 __ року

8. ВІДГУК ОСІБ, ЯКІ ПЕРЕВІРЯЛИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

9. ВИСНОВОК КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ ВІД ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Дата складання заліку „_____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрама і словама)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики

від вищого навчального закладу _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЛІТЕРАТУРА

- Амонашвили Ш. А. Психологические основы педагогики сотрудничества / Ш. А. Амонашвили. – К. : Освіта, 1991. – 110 с.
- Бабанский Ю. К. Оптимизация педагогического процесса (в вопросах и ответах) / Ю. К. Бабанский, М. М. Поташник. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Рад. шк., 1984. – 287 с.
- Бех І. Д. Виховання особистості. У 2 кн. Кн. 2. Особистісно орієнтований підхід : науково-практичні засади / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
- Бирюкова М. В. Социальные технологии и проектирование : учеб. пособие для высших учебных заведений / М. В. Бирюкова ; Нар. укр. акад. – Х., 2001. – 400 с.
- Бордовская Н. В. Педагогика : учебник для вузов / Н. В. Бордовская, А. А. Реан. – СПб. : Питер, 2003. – 304 с.
- Возрастная и педагогическая психология : учеб. для студ. пед. ин-тов / В. В. Давыдов, Т. В. Драгунов, Л. Б. Ительсон и др. / под ред. А. В. Петровского. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Просвещение, 1979. – 288 с.
- Гальперин П. Я. Методы обучения и умственное развитие ребенка / П. Я. Гальперин. – М. : МГУ, 1985. – 45 с.
- Гриньова В. М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспекти) / В. М. Гриньова. – Х. : Основа, 1998. – 300 с.
- Єльнікова Г. В. Організація діяльності педагогічного колективу школи щодо контролю за засвоєнням учнями змісту навчання : навч. посібник / Г. В. Єльнікова. – Х. : ХОІНОПП, 1996. – 60 с.
- Загвязинский В. И. Методология и методика педагогического исследования / В. И. Загвязинский. – М. : Педагогика, 1982. – 160 с.
- Зимняя И. А. Педагогическая психология : учебник для вузов / И. А. Зимняя. – 2-е изд., доп., испр. и перераб. – М. : Логос, 2003. – 384 с.
- Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : книга для учителя / В. А. Кан-Калик. – М. : Просвещение, 1987. – 190 с.
- Кларин М. В. Педагогическая технология в учебном процессе / М. В. Кларин. – М. : Знание, 1989. – 75 с.
- Краевский В. В. Проблемы научного обоснования обучения : методологический анализ / В. В. Краевский. – М. : Педагогика, 1977. – 264 с.
- Лернер И. Я. Дидактические основы методов обучения / И. Я. Лернер. – М. : Педагогика, 1981. – 186 с.
- Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : (навч. посібник для студ. пед. навч. закл.) / В. І. Лозова, Г. В. Троцько ; ХДПУ ім. Г.С. Сковороди. –

Х., 1997. – 338 с.

Мельник Ю. Б. Концептуальні засади формування культури здоров'я особистості молодшого школяра : монографія / Ю. Б. Мельник. – Х. : ХОГОКЗ, 2012. – 244 с.

Мельник Ю. Б. Концепція формування культури здоров'я суб'єктів освітнього процесу / Ю. Б. Мельник // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – Х. : ОВС, 2002. – Вип. 23. – С. 123 – 127.

Мельник Ю. Б. Критерії та показники рівнів сформованості основ культури здоров'я у дітей молодшого шкільного віку / Ю. Б. Мельник // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Х. : ХДАДМ (ХХІІІ), 2004. – Вип. 12. – С. 34 – 39.

Мельник Ю. Б. Моделювання соціально-педагогічної діяльності з формування культури здоров'я школярів / Ю. Б. Мельник // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х. : ХДАК, 2011. – Вип. 33. – С. 233 – 242.

Мельник Ю. Б. Моніторинг соціально-педагогічної системи формування культури здоров'я школярів / Ю. Б. Мельник // Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія, педагогіка, соціологія : щоквартал. наук.-практич. журнал. – Х. : НТУ „ХПІ”, 2009. – № 2. – С. 90 – 96.

Мельник Ю. Б. Організація здорового способу життя в школі та формування культури здоров'я учнів початкових класів : навч.-метод. посіб. для кер. навч. закл., учителів, вихователів, практич. психологів, соціал. працівників / Ю. Б. Мельник, С. М. Свячена. – Х. : ХДПУ, 2002. – 92 с.

Мельник Ю. Б. Організація процесу формування культури здоров'я – одне з найпріоритетніших завдань закладів освіти / Ю. Б. Мельник // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Короленка. – Полтава, 2003. – Вип. 1-2 (28/29). – С. 80 – 83. – (Сер. : Педагогічні науки).

Мельник Ю.Б. Психологічна культура педагогічних працівників як передумова формування культури здоров'я молоді / Ю.Б. Мельник // Педагогіка

здоров'я : зб. наук. пр. всеукр. наук.-практ. конф. 7 квіт. 2011 р. – Х. : ХНПУ, 2011. – С. 149 – 151.

Мельник Ю. Б. Соціально-педагогічна система формування культури здоров'я школярів / Ю. Б. Мельник // Соціальна робота в Україні : теорія і практика : наук.-метод. журнал. – К., 2008. – № 1. – С. 50 – 56.

Мельник Ю. Б. Соціально-педагогічні засади формування культури здоров'я в учнів початкової школи : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.05 / Мельник Юрій Борисович. – Х., 2010. – 346 с.

Мельник Ю. Б. Теоретичне обґрунтування соціально-педагогічної технології формування культури здоров'я в початковій школі / Ю. Б. Мельник // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х. : ХДАК, 2007. – Вип. 21. – С. 234 – 241.

Мельник Ю. Б. Теоретичні та методологічні засади медично-психологічного супроводу / Ю. Б. Мельник // Психолого-педагогічні проблеми в освітньому процесі : зб. наук. ст. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – Х. : ХНПУ; ХОГОКЗ, 2012. – С. 168 – 174.

Мельник Ю. Б. Упровадження соціально-педагогічної технології формування культури здоров'я в початковій школі / Ю. Б. Мельник // Соціальна педагогіка : теорія і практика : наук.-метод. журнал. – Луганськ : ЛНПУ, „Альма-матер”, 2009. – № 3. – С. 67 – 76.

Мельник Ю. Б. Феномен „культура здоров'я” (методологічний та методичний аспекти) / Ю. Б. Мельник // Всемирный Этический Форум „Этика и гуманизм” : сб. тр. междунар. конгр., 25 – 29 апр. 2005 г. – Алушта, 2005. – С. 177-179.

Мельник Ю. Б. Формування культури здоров'я учнів початкової школи / Ю. Б. Мельник // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Х. : ХДАДМ (ХХІІІ), 2002. – Вип. 23. – С. 37 – 49.

Мельник Ю. Б. Формування культури здоров'я учнів як важлива складова роботи практичного психолога / Ю. Б. Мельник // Практична психологія та

соціальна робота : наук.-практ. та освіт.-метод. журнал. – 2003. – № 2-3. – С. 126 – 132.

Мельник Ю. Б. Щодо ідеї створення здорового освітнього середовища / Ю. Б. Мельник // Новий колегіум : наук.-інформ. журнал. – Х. : ХНУРЕ, 2013. – №. 3 (73). – С. 21 – 25.

Овчарова Р. В. Практическая психология образования : учеб. пособие для студ. психол. фак. университетов / Р. В. Овчарова. – М. : ИЦ «Академия», 2003. – 448 с.

Педагогічні технології: навч. посіб./ І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. – Харків : КОЛЕГІУМ, 2005. – 224 с.

Рогов Е. И. Настольная книга практического психолога : Учеб. пособие : В 2 кн. – 2-е изд., перераб. и доп. / Е. И. Рогов. – М. : Гума-нит. изд. центр ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1: Система работы психолога с детьми разного возраста. – 384 с: ил.

Соціально-педагогічна практика в ЗНЗ : навч.-метод. посіб. для студ.-практикантів зі спец. „соціальна педагогіка” / В. В. Костіна, Ю. Б. Мельник, С. О. Микитюк, К. В. Ярьсько ; Харк. нац. пед. ун-т. – Х., 2008. – 32 с.

Соціально-педагогічна практика : навч.-метод. посіб. для студ. 5 курсу зі спец. „соціальна педагогіка” / В. В. Костіна, Ю. Б. Мельник, С. О. Микитюк, О. П. Могилка, К. В. Ярьсько ; Харк. нац. пед. ун-т. – Х. : ХНПУ, 2010. – 68 с.

Ярьсько К. В. Науково-педагогічна практика у вищих навчальних закладах : навч.-метод. посіб. для студ. 5 курсу зі спец. „соціальна педагогіка” освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» / К. В. Ярьсько ; Харк. нац. пед. ун-т. – Х. : ХНПУ, 2010. – 24 с.

Навчальне видання

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗНЗ

**Навчально-методичні матеріали
для студентів вищих навчальних закладів**

Укладач

МЕЛЬНИК Юрій Борисович

Художній та технічний редактор Ю. Б. Мельник

Комп'ютерне верстання Ю. Б. Мельник

Видано за рахунок автора

Формат 60x90/8

Гарн. "Times". Папір офс. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 7,2. Зам. № 3-31

Тираж 100 пр.

Видавництво ХОГОКЗ

Україна, 61105, м. Харків – 105, пров. Забайкальський, 6/6.

Email: CultureHealth@ukr.net; KOSOCH@gmail.com;

<http://www.culturehealth.org>; тел./факс: (057)775-75-23.

Свідоцтво про державну реєстрацію видавництва

ДК № 4387 від 10.08.2012